

N:o 12.

Ank. till Riksd. kansli den 26 februari 1889, kl. 2 e. m.

Andra Kammarens fjerde tillfälliga utskotts utlåtande n:o 3, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t i fråga om sättet för uppgörande af markegångstaxorna.

Uti en till utskottet hänvisad motion, n:o 88, hafva herrar *Ollas A. Ericsson, Olsson* i Ornakärr och *Nilsson* i Skärhus — efter erinran att det metriska mått- och vigtsystemet med detta års ingång blifvit det enda i riket lagligen gällande — anfört hufvudsakligen: att, enligt hvad man med säkerhet kunde antaga, det komme att dröja ganska länge, innan det metriska systemet blefve af den stora allmänheten uppfattadt och tillämpadt, helst berörda system och decimalsystemet icke egde någon enda lätt uppfattlig jmförelsepunkt; samt att häraf skulle vållas svårigheter och förvecklingar särskildt vid begagnande af markegångstaxorna, hvilka låge till grund för en mängd transaktioner, då stadgadt vore, bland annat, att skattefrälseräntor i enskild ego skulle lösas efter markegång, och att den del af presterskapets löner, som blifvit bestämd i persedlar, skulle lösas efter tioårig medelmarkegång, äfvensom att vid utarrendering af åtskilliga ecklesiastika hemman och lägenheter markegången skulle läggas till grund för arrendeliqviden. Då det blott gälde att till hektoliter eller kilogram omsätta hela tal af större mått- och vigtenheter, såsom kubikföt och skålpund, blefve uträkningen jmförelsevis dräglig att utföra. Det vore emellertid icke ovanligt, att frälseräntepersedlar och persedlar för presterskapets aflöning åsatts icke blott i kubikföt och skålpund utan ock i kannor och kubiktum samt ort, och vore egen- domarne små eller hade de efter persedlarnes åsättning delats i flera, så förekomme äfven linier och korn. Vid sådant förhållande och då hädanefter

Bih. till Riksd. Prot. 1889. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 7 Häft.

markegångstaxorna komme att upptaga priset å varor endast för hektoliter och kilogram, så blefve de nödiga uträkningarne för en någorlunda räknevan person en tidsödande operation, men för personer, ovana vid reduktioner och må hända icke fullt förtrogna med decimalsystemet, blefve samma uträkningar ännu svårare och troligtvis i många fall omöjliga att noggrant uppgöra. Då, jemlikt meddelad föreskrift, under de sist förflutna åren markegångstaxorna äfvensom alla taxor och förordningar rörande varor och effekter samt afhandlingar emellan enskilde och statens myndigheter upptagit mått och vigt efter både det metriska och det förut gällande systemet, så vore detta lika behöfligt under kommande år, till dess bruket af det gamla af allmänheten blifvit aflagdt och det nya systemet fullständigt kommit till användning. Det vore därför skäl att i markegångstaxorna jemte deras nya innehåll införa prisbestämningar för flera persedlar äfven för kubikfot och centner, åtminstone de närmast kommande åren, under hvilka en mängd liqvider och löner till följd af äldre aftal eller bestämmelser komme att beräknas efter markegångspriset per kubikfot eller centner. För intressen mindre än det ifrågavarande hade undantagslagstiftning kommit till stånd, och motionärerna vore öfvertygade, att markegångstaxornas uppgörande på antydda sättet skulle bidraga dertill, att allmänheten erhöle en närmare kännedom om metersystemet, hvarförutan en lättnad vunnes vid räkningars uppgörande å arrenden och andra utskylder.

På dessa skäl hafva motionärerna föreslagit, att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att markegångstaxorna måtte så uppgöras, att prisen bestämmas å spanmål och persedlar icke blott efter mått och vigt enligt metersystemet, utan ock efter decimalsystemet i likhet med sista årens markegångstaxor, och detta för en period af fem år.

Såsom af förestående redogörelse för ifrågavarande motion framgår, åsyfta motionärerna icke någon inskränkning i afseende å tillämpningen af nu gällande förordning om mått och vigt af den 9 oktober 1885. Motionärerna önska endast föreskrift derom, att markegångstaxorna skola under ytterligare fem år, i likhet med hvad, jemlikt 55 § i berörda förordning, under åren 1887 och 1888 iakttagits, upptaga mått och vigt efter både det metriska och det förut gällande systemet. Man skulle dermed i sjelfva markegångstaxan få en hjälpreda vid de uträkningar, hvarom i motionen ordas. Men då dylika hjälpredor redan finnas af många olika slag och äro synnerligen lätt tillgängliga; samt utskottet i olikhet med motionärerna håller före, att markegångstaxornas inrättande på nyss anförda sätt skulle långt

ifrån främja utan tvärt om i sin mån fördröja en önskvärd utbredning af lefvande kännedom om gällande mått och vikt, kan utskottet icke tillstyrka bifall till hvad motionärerna föreslagit, utan hemställer,

att ifrågavarande motion icke måtte till någon åtgärd föränleda.

Stockholm den 26 februari 1889.

På utskottets vägnar:

LUDV. ESSÉN.

Reservation

af herr *Nilsson* i Skärhus.
